

Ad Astra

Asociație a cercetătorilor români din întreaga lume
www.ad-astra.ro • office@ad-astra.ro
Str. Regele Ferdinand nr. 33, C.P. 97, Cluj-Napoca

Către ministrul educației naționale și cercetării științifice, dl Adrian Curaj,

Având în vedere prioritățile guvernului din care faceți parte, referitoare la cultivarea unui dialog constant și eficient cu societatea civilă, creșterea transparenței administrației centrale, precum și creșterea capacității cercetării-dezvoltării de a contribui la competitivitatea economică și bunăstarea cetățenilor, Asociația Ad Astra a cercetătorilor români din întreaga lume vă solicită implementarea următoarelor măsuri pe care le considerăm prioritare pentru îndeplinirea acestor obiective, inclusiv îndeplinirea unor obligații legale ale ministerului dvs., încălcate în ultimii ani:

(Notații: "S" – măsuri implementabile în scurt timp; "L" – măsuri implementabile într-o perioadă mai lungă)

A. ALOCĂRILE BUGETARE PENTRU C&D

S1. Creșterea alocărilor bugetare în 2016 cu 50% față de 2015, astfel încât sumele să asigure cel puțin a.) finalizarea proiectelor din Planul Național CDI (PNCDI) II cu respectarea bugetelor deja contractate b.) lansarea în cel mai scurt timp a tuturor competițiilor Resurse Umane, Idei, Parteneriate, Inovare, Capacități în cadrul PNCDI III și finanțarea primelor proiecte câștigătoare în urma acestor competiții și c.) cofinanțarea proiectelor europene și a colaborărilor bilaterale.

L1. Creșterea treptată a alocărilor bugetare din PIB pentru Educație și pentru cercetare științifică astfel încât țintele de 6% pentru educație respectiv de 1% pentru cercetare științifică să fie atinse cel târziu în 2020.

B. STABILITATE ȘI PREDICTIBILITATE ÎN FINANȚAREA CERCETĂRII

L2. Elaborarea un mecanism multianual, bine fundamentat legal în vederea asigurării stabilității și predictibilității în finanțare, care să asigure lansarea unui număr minim de competiții anuale pentru finanțarea cercetării, indiferent de eventuale variații în bugetul total alocat C&D; stabilirea sumelor alocate pentru întreaga durată a proiectelor la momentul selectării proiectelor câștigătoare; derularea proiectelor câștigătoare pe întreaga durată stabilită fără variații pe parcurs ale sumelor alocate inițial.

S2. Alocarea a cel puțin 50% din finanțarea cercetării să fie alocată pe bază de competiții. Contractul tip între MENCS și beneficiarii granturilor să asigure o relație contractuală echilibrată între cele 2 părți, eliminând posibilitatea reducerilor arbitrare a sumelor alocate proiectelor pe întreaga perioadă a derulării acestora.

C. RECONSIDERAREA STRATEGIEI NAȚIONALE DE C&D 2014-2020

S3. Analizarea abaterilor și întârzierilor de la prevederile Strategiei Naționale de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014-2020 (SNCDI) și ale PNCDI, a posibilităților de remediere a acestor abateri și întârzieri, și apoi luarea măsurilor necesare pentru punerea cât mai rapidă în aplicare ale prevederilor SNCDI și PNCDI.

D. EVALUAREA INSTITUTELOR DE CERCETARE

S4. Finalizarea evaluărilor instituționale ale institutelor de cercetare-dezvoltare, publicarea rapoartelor de evaluare și emiterea deciziilor de clasificare, certificare sau neacordare a certificării, potrivit obligațiilor stabilite de art. 10 din Normele adoptate prin HG nr. 1062/2011.

S5. Demararea evaluărilor instituționale pentru toate unitățile și instituțiile pentru care evaluarea și clasificarea sunt obligatorii, potrivit art. 33 alin. (8) din OG nr. 57/2002, inclusiv pentru institutele din subordinea Academiei Române, și organizarea acestor evaluări astfel încât ele să se finalizeze înainte de sfârșitul anului 2016.

S5.1 Re-evaluarea institutelor de cercetare ale Academiei Romane pe baza unui nou mecanism având criterii de maximă exigență profesională, cu experți de talie internațională, similar cu cel aplicat pentru evaluarea INCD-urilor. Menționăm că evaluările anterioare ale Academiei Române au fost făcute formal, pe criterii mai mult subiective, în urma cărora marea majoritate a institutelor evaluate au primit calificative foarte bune, în contradicție cu diferențele majore dintre performanțele lor.

E. FINANȚAREA PE BAZĂ DE PERFORMANȚĂ

S6. Punerea în aplicare, în cel mai scurt timp, a mecanismului finanțării instituționale de bază pentru instituțiile și unitățile de cercetare-dezvoltare certificate în urma evaluării, potrivit obligațiilor stabilite de art. 67 alin. (1) din OG nr. 57/2002, concomitent cu suspendarea programelor-nucleu care distribuie finanțare într-un mod necompetitiv și netransparent. Demararea procesului de reorganizare a institutelor de cercetare care, în urma evaluării, se dovedesc a fi neperformante.

S7. Respectarea obligațiilor legale ale ministerului privitoare la ierarhizarea programelor de studii și clasificarea universităților. Publicarea rezultatelor evaluărilor instituționale ale universităților, realizate în ultimii ani, și a componenței nominale a echipelor de experți evaluatori, potrivit obligațiilor stabilite de art. 16 lit. e)-f) din Metodologia adoptată prin HG nr. 789/2011. Demararea de urgență a concursului de selecție a organismului internațional cu competențe în domeniul ierarhizării și clasificării instituțiilor de învățământ care să participe la consorțiul care va organiza următoarele evaluări, potrivit art. 2 din această metodologie.

F. REORGANIZARE ȘI TRANSPARENTĂ PENTRU COMISIILE MENCIS

S8. Evaluarea de urgență a activității, eficienței și gradului de profesionalism ale consiliilor din domeniul învățământului superior și cercetării (CNATDCU, CNCS, CCCDI, CNECSDTI, CEMU, CNFIS). Propunem reorganizarea consiliilor care nu au o activitate conformă bunelor practici internaționale prin includerea în componența acestora a profesioniștilor recunoscuți în comunitatea internațională a domeniului lor. Solicităm publicarea pe site-urile web ale acestor consilii a rapoartelor anuale pentru fiecare an de la constituirea lor și realizarea de site-uri pentru consiliile care nu au încă un astfel de instrument de prezentare a activității lor. *Rapoartele anuale ale CNFIS constituie un exemplu excelent care ar trebui urmat de toate consiliile.*

S8.1 Solicităm includerea pe aceste site-uri a componenței actualizate a consiliilor și afișarea CV-urilor membrilor acestora, incluzând lista publicațiilor științifice în care să fie indicate cele mai importante 5-10 publicații care justifică prezența lor în aceste organisme de autoritate științifică, etică și profesională.

S8.2 Solicităm organizarea unui proces de evaluare, coordonat de CNATDCU, care să verifice respectarea de către universități a prevederilor legale privind organizarea concursurilor pe posturi, inclusiv cele referitoare la interdicția de a se limita, în mod artificial, numărul potențialilor candidați, potrivit art. 5 din Metodologia adoptată prin HG nr. 457/2011.

L3. Emiterea unor acte normative sau modificarea celor existente, privind procedura prin care se stabilește componența acestor comisii, astfel încât să se asigure profesionalismul membrilor. Asociația Ad Astra va milita atât pentru eliminarea oricaror ingerințe politice în alcătuirea acestor comisii, cât și pentru menținerea pe o perioadă de 4 ani a comisiilor nou formate, pe criterii de profesionalism și de moralitate.

G. COMPETIȚIILE PENTRU FINANȚAREA CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

S9. Anunțarea și lansarea în cel mai scurt timp posibil a pachetelor de informații pentru competițiile naționale de finanțare a cercetării în cursul anului 2016 (a se vedea cele 9 puncte susținute de Ad Astra în cadrul întâlnirii de lucru de la sediul UEFISCDI din 16.09.2015: http://www.ad-astra.ro/posts/view_post.php?post_id=2223%26lang=ro).

S10. Solicităm ca în cadrul evaluărilor colegiale (peer review) – inclusiv în cadrul evaluărilor instituționale, a proiectelor PNCDI sau a proiectelor de cercetare finanțate din fonduri structurale –, să fie utilizați exclusiv evaluatori selecționați pe baza unor standarde de profesionalism și etică conforme bunelor practici internaționale.

S10.1 Pentru evitarea conflictelor de interese și garantarea obiectivității acestor evaluări, solicităm utilizarea de echipe compuse, în majoritate, de experți din afara României, cu excepția evaluărilor din domenii care au un specific național.

S11. Respectarea bunelor practici internaționale de către Organismul Intermediar din cadrul ANCSI, responsabil de implementarea unor programe finanțate din fonduri structurale, pentru aspecte cum ar fi: publicarea listelor de proiecte primite, a rezultatelor procesului de verificare a eligibilității, a rezultatelor preliminare și finale ale evaluărilor; publicarea procedurii de selecție a evaluatorilor și publicarea, după evaluare, a listei evaluatorilor utilizați; utilizarea, în majoritate, de evaluatori din afara României; simplificarea procedurilor birocratice inutile, cum ar fi necesitatea de a include în propunerile de proiecte oferte de preț pentru toate achizițiile, inclusiv cele minore, obligația definirii unor activități de achiziții, separarea listei de personal în personal de management și de implementare; respectarea calendarului de evaluare stabilit inițial; publicarea spre dezbateră publică și apoi la lansarea programului a tuturor documentelor aferente, inclusiv toate formularele, anexele dar și modelul contractului de finanțare, fără a se impune ulterior, în mod arbitrar, condiții suplimentare.

L4. Contactarea reprezentanților Comisiei Europene responsabili de programele de cercetare și a agențiilor de finanțare din țările cu tradiție în procesul de selecție a proiectelor de cercetare, în vederea accesului la bazele acestora de evaluatori.

S12. Lansarea unui site, după modelul <http://www.grants.gov/>, pe care să se găsească toate anunțurile aferente competițiilor de proiecte de cercetare-dezvoltare din România, incluzând cele din PNCDI, fonduri structurale, programele sectoriale, cele gestionate de IFA sau ROSA etc.

S13. Lansarea unui site pe care să se regăsească informații despre toate proiectele de cercetare-dezvoltare finanțate din fonduri publice după 1990, după modelul <http://www.nsf.gov/awardsearch/advancedSearch.jsp>

H. ACCESIBILITATEA INFORMAȚIEI PRIVIND ACTIVITATEA ORGANISMELOR CENTRALE

S14. Publicarea unui centralizator pe site-ul web al ministerului, care să cuprindă lista organismelor din subordine (consilii, agenții de finanțare, universități, institute de cercetare-dezvoltare etc.), cu

linkuri către site-urile lor web și către fiecare raport anual al fiecărui organism, cel puțin pentru ultimii 5 ani.

S15. Afișarea Rapoartelor Anuale Standardizate ale Unității de Cercetare (RASUC) pe site-urile web ale tuturor unităților și instituțiilor de cercetare-dezvoltare finanțate din fonduri publice, care să prezinte rezultatele activității de cercetare-dezvoltare, potrivit art. 38 din OG nr. 57/2002 și HG nr. 929/2014.

I. INFRASTRUCTURĂ DE CERCETARE CU FINANȚARE PUBLICĂ

S16. Publicarea, pe platforma ERRIS (<http://www.erris.gov.ro/>), a tuturor infrastructurilor de cercetare finanțate din fonduri publice.

J. OBȚINEREA ATESTATULUI DE ABILITARE

S17. Asigurarea transparenței procesului de abilitare, prin publicarea pe un site web administrat de minister, în mod centralizat, a rezumatului tezei de abilitare, a tezei de abilitare (cu acordul candidatului), a listei de lucrări a candidatului, a fișelor de verificare a îndeplinirii standardelor minimale, a datei, locului și orei susținerii tezei de abilitare, a componenței comisiei de abilitare, a rezultatului susținerii tezei de abilitare, a raportului comisiei de abilitare, potrivit obligațiilor legale (art. 9, 34 și 40 din OM 5691/2011) care nu au mai fost respectate de către minister din septembrie 2012 până în prezent.

S18. Eliminarea taxelor aferente procesului de abilitare, care impun un criteriu de selecție discriminativ, bazat pe capacitatea financiară a candidatului, prin asigurarea de la bugetul de stat a cheltuielilor aferente abilitării.

Asociația Ad Astra
07.12.2015